

۲۳۲- چرا شکاک واقعی وجود ندارد؟ سوفسطایی، واقعیت را می‌پذیرد یا انکار می‌کند؟

(۱) زیرا عینیت مفهوم وجود و ماهیت صحت ندارد- نمی‌پذیرد و در مقام بحث آن را انکار می‌کند.

(۲) زیرا عینیت مفهوم وجود و ماهیت صحت ندارد- نمی‌پذیرد و هنگام ضرب و شتم به آن اعتراف می‌کند.

(۳) زیرا در عمل و در مسیر زندگی ناچار از پذیرش واقعیت است- در مقام بحث آن را می‌پذیرد، اما در عمق ذهن خویش آن را انکار می‌کند.

(۴) زیرا در عمل و در مسیر زندگی ناچار از پذیرش واقعیت است- در عمق ادراک خویش، واقعیت را می‌پذیرد ولی در مقام بحث آن را انکار می‌کند.

۲۳۲ - گزینه ۴ پاسخ است.

اصل واقعیت، مستقل از ذهن، از بدیهیات اولیه است که نه اثبات‌شدنی و نه انکارشدنی است. شکاک‌ترین شکاکان نیز در گذران زندگی و در عمل، واقعیت را می‌پذیرند، مثلاً بوعلی سینا می‌گوید آن‌ها در مواجهه با درد و آلم یا تشنگی و گرسنگی، واقعیت را می‌پذیرند.

نکته: سوفسطایی، واقعیت را

- انکار می‌کند: در مقام بحث و تأملات سطحی
- اعتراف می‌کند: در عمق ذهن و ادراک خویش